

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum conuenienter enumerentur opera satisfactoria? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Greg lib. 16. mor. c. 20. culpa personæ, ad meritum virtutis, & cautelam peccati sequentis: & etiam duo hæc necessaria sunt satisfactione. Oportet enim esse opus meritorium honor Deo exhibeatur, & oportet esse virtutum studiam, ut à futuris peccatis præferuemur.

ARTIC. III.

61 *Vtrū convenienter enumerentur opera satisfactoria*

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod inconvenienter enumerentur opera satisfactoria, cum dicitur, quod sint tria, elemosyna, ieiunium, & oratio. Quia opus satisfactorium debet esse penale. Sed oratio penam non habet, cum sit contra penam tristitiam medicina, secundum delectationem unde dicitur Iacob. quinto. Tristatur aliquis vellet oraret: æquo animo est? psallat. Ergo non debet computari inter opera satisfactoria.

sup. illud Matt. 9. Hoc genus demoniorum non, &c. 10. 9.

¶ 2 Præterea, Omne peccatum vel est carnale vel spirituale. Sed sicut dicit Hieronimus *, Ieiunantur pestes corporis, oratione pestes mentis. Ergo non debet esse aliquod aliud opus satisfactorium. ¶ 3 Præterea, Satisfactio est necessaria ad emendationem peccatorum. Sed elemosyna ab omni peccatis emundat, Lucæ 11. Date elemosynam, ecce omnia munda sunt vobis. Ergo alia debent esse superflua.

¶ SED contra, Videtur, quod debeant esse tria: quia contraria contrarijs curantur. Sed multa sunt peccatorum genera, quam tria. Ergo debent esse plura satisfactionis opera computari.

¶ Præterea, Peregrinationes, etiam iniunguntur pro satisfactione; & disciplina, siue flagellationes non computantur sub aliquo horum. Ergo insufficienter enumerantur.

art. 1. huius quæst.

RESPONDEO dicendum, quod satisfactorium est *, debet esse talis, per quam aliquid subtrahamus ad honorem Dei: nos autem non habemus nisi tria bona: scilicet bona animæ, bona corporis, & bona fortunæ, scilicet exteriora. Ex bonis exterioribus

dem fortunæ subtrahimus nobis aliquid per eleemosynam; sed ex bonis corporis, per ieiunium. Ex bonis autem animæ, non oportet quod aliquid subtrahamus nobis quantum ad essentiam, vel quantum ad diminutionem ipsorum, quia per ea efficiamur Deo accepti: sed per hoc, quod ea submittimus Deo totaliter; & hoc fit per orationem. Competit etiam iste numerus ex parte illa, qua satisfactio peccatorum causas excidit: quia radices peccatorum tres ponuntur, prima Ioan. 2. scilicet concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, & superbia vitæ. Contra concupiscentiam carnis ordinatur ieiunium, contra concupiscentiam oculorum eleemosyna, & contra superbiam vitæ, ordinatur oratio: vt August. dicit super Matt. Competit etiam quantum ad hoc quod satisfactio est peccatorum suggestionibus aditum non indulgere: quia omne peccatum vel in Deum committimus, & contra hoc ordinatur oratio: vel in proximum, & contra hoc ordinatur eleemosyna: vel in nosipsos, & contra hoc ordinatur ieiunium.

Ad primum ergo dicendum, quod secundum quosdam duplex est oratio. Quædam quæ est contemplatiuorum, quorum conuersatio in cælis est: & talis quia totaliter est delectabilis, non est satisfactoria. Alia est, quæ pro peccatis gemitus fundit, & talis habet poenam, & est satisfactionis pars. Vel dicendum, & melius, quod quælibet oratio habet rationem satisfactionis: quia quamuis habeat suauitatem spiritus, habet tamen afflictionem carnis: quia vt dicit Greg. super Ezech. Dum crescit in nobis fortitudo amoris intimi, infirmatur proculdubio fortitudo carnis. vnde & neruus formoris Iacob ex luctu angeli emarcuisse legitur, Genes. 32.

Ad secundum dicendum, quod peccatum carnale dicitur dupliciter. Vno modo, quod in ipsa delectatione carnis completur; vt gula & luxuria. Alio modo, quod completur in his, quæ ad carnem ordinantur, quamuis non in delectatione carnis, sed in delectatione

ut hñt in Aug. 9 de re. locis supra quas. 12. ar. 2. in argu. Sed contra, citatis.

hom. 14. in Ezech. inter me. & fin.

tione animæ magis perficiatur, vt auaritia; unde in peccata sunt quali media inter spiritualia & carnalia & ideò oportet, quòd eis etiam aliqua satisfactio respondeat propria, scilicet eleemosyna.

Ad tertium dicendum, quòd quamuis singula trium per quamdam conuenientiam singulis peccatis approprientur; quia congruum est, vt in quo peccauit, in hoc puniatur; * & quòd peccati commisi, per satisfactionem radix abscindatur: tamen quilibet horum pro quolibet peccato satisfacere potest. Vnde ei qui non potest vnum ex his perficere, imputatur aliud, & præcipue eleemosyna; quæ altera vices supplere potest, in quantum alia satisfactio opera per eleemosynā quisque sibi mercatur. * Et dammodo in illis quibus eleemosynam tribuit. Non oportet quòd si eleemosyna omnia mundi peccata, propter hoc alia satisfactioes superflua.

Ad quartum dicendum, quòd quamuis sint tria peccata in specie, tamen omnia ad illas tres dices, vel ad illa tria peccatorum genera, quibus diximus * dictas satisfactioes respondere, reduci possunt. Ad quintum dicendum, quòd quicquid ad afflictionem corporis pertinet, totum ad ieiunium refertur & quicquid in proximi utilitatem expenditur, in eleemosynæ rationem habet: & similiter quæcumque latria exhibetur Deo, orationis accipit rationem. Ideò etiam vnum opus potest habere plures rationes satisfaciendi.

QVÆST. XVI.

De suscipientibus sacramentum pœnitentiæ, in articulos diuisa.

Deinde considerandum est de suscipientibus sacramentum pœnitentiæ.

- ¶ Circa quod queruntur tria.
- ¶ Primo, vtum pœnitentiæ possit esse in impenitentibus?
- ¶ Secundo, vtum in sanctis, qui sunt in gloria?
- ¶ Tertio, vtum in angelis, seu bonis seu malis?

Sap. 11.

alias meretur.

in corp. est.